

Прѣзъ 1889 год. Верковичъ издаде подробни статистически свѣдѣния за повечето околии на Македония. Трудътъ на Верковичъ е билъ по внимателно събиранъ, но той е издаденъ много късно и данигѣ сж застарѣли. Материалитѣ влѣзнали въ книгата на Верковича сж по-вѣрни, колкото се касае до източна Македония, дѣто самъ авторътъ е ималъ случаи да прави провѣрки. Западнитѣ битолски околии сж описани много недостатъчно и невѣрно. Единъ важенъ недостатъкъ на статистическитѣ свѣдѣния на Верковича е и това, че въ тѣхъ изобщо цифритѣ за християнскитѣ села сж по-големпки отъ дѣйствителността, на много мѣста обаче и мухамеданскитѣ села сж прѣдставяни по-големи. Сжщо е и за градоветѣ.

Прѣзъ 1899 год. руския вицеконсулъ Ростковскій въ Битоля обнародва статистиката на Битолския Вилаетъ въ руското списание „Живая Старина“. И тая статистика е твърдѣ погрѣшна, понеже е черпена отъ турскитѣ нофузни книги безъ да сж правени сериозни провѣрки за много околии.¹⁾

Вънъ отъ тѣзи трудове срѣщатъ се въ българската книжнина често статистически бѣлѣжки за разни села, околии, даже и за цѣли санджаки. Ние ще ги посочимъ, когато говоримъ за отдѣлнитѣ кази на страната.

Тукъ сж изложени статистичнитѣ дани за населението на Македония по отдѣлни кази, защото така ще може да се правятъ сравнения съ официалнитѣ турски дани. Споредъ сегашното административно дѣление въ Македония влиза цѣлиятъ почти Солунски и по половина отъ Скопския и Битолския Вилаетъ. За ясностъ ще направимъ кжсъ прѣгледъ на административното дѣление на областта.

Солунскиятъ Вилаетъ завзема цѣлата южна и източна Македония отъ гръцката тесалийска граница при Олимпъ до българската граница при Рила и Родопитѣ. Тоя вилаетъ се раздѣля на 3 санджаки: Солунски, Сѣрски и Драмски.

Солунскиятъ Санджакъ завзема югозападниятъ край на страната и се дѣли на слѣднитѣ 14 кази: *Солунска, Катеринска, Енидже-Вардарска, Берска, Воденска, Тиквешъ, Велешка*²⁾, *Струмска, Гевгелийска, Дойранска, Кукушка, Лъгадинска, Касандра и Св. Гера.*

Сѣрскиятъ Санджакъ обзема срѣдната и източна частъ на вилаета и обхваща цѣлото корито на р. Струма, което се нахожда въ прѣдѣлитѣ на Турция и горнята и срѣдня части отъ коритото

¹⁾ Вижъ рецензия въ Български Прегледъ, год. VI. кн. III—IV, стр. 210—212.

²⁾ Велешката Каза отскоро е прѣфърлена къмъ Скопския Вилаетъ.